

Зак Костянтин Петрович

(до 90-річчя від дня народження)

24 липня 2014 р. виповнилось 90 років від дня народження і 65 років наукової діяльності доктора медичних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України, керівника лабораторії гормональної регуляції кровотворення ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України» Зака Костянтина Петровича.

К.П. Зак народився в с. Ст. Животов Оратівського району Вінницької області в медичній родині (батько Костянтин Петровича працював завідувачем місцевої аптеки). У 1941 р. він закінчив українську повну середню школу із золотою медаллю у м. Погребище Вінницької області та вступив до Київського медичного інституту ім. О.О. Богомольця, який закінчив з відзнакою в 1949 р.

Після закінчення медичного інституту К.П. Зака було зараховано до аспірантури Інституту експериментальної біології та патології ім. О.О. Богомольця МОЗ України. З 1953 по 1965 рік він обіймав посади молодшого, а потім старшого наукового співробітника керованої академіком В.П. Комісаренком лабораторії ендокринології Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця АН України.

В 1955 р. К.П. Зак захистив кандидатську, а у 1971 р. – докторську дисертацію. У 1978 р. йому було присвоєно звання професора, а в 1999 р. – почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

К.П. Зак є одним із фундаторів Інституту ендокринології та обміну речовин, де працює і донині як засновник (у 1965 р.) і незмінний керівник лабораторії гормональної регуляції кровотворення, куди його запросив засновник Інституту акад. В.П. Комісаренко як провідного вченого-гематолога, який одним із перших в Україні заклад основи вчення про гормональну регуляцію кровотворення і тим самим зробив вагомий внесок у формування та розвиток перспективних наукових напрямків Інституту. Зак К.П. виховав багато науковців, які успішно працюють у різних наукових закладах як в Україні, так і за її кордонами.

На сьогодні К.П. Зак є провідним спеціалістом України з гормональної регуляції кровотворення, автором фундаментальних праць, присвячених механізму дії гормонів та цитокінів на гемопоетичну

та імунну системи організму. Він одним із перших у світі дослідив ультраструктуру і функцію стовбурових клітин. Зак К.П. розробив вчення про нову унікальну систему природних клітин-кілерів, що здійснюють протимікробний та протипухлинний захист організму. Вперше в країнах СНД для дослідження імунного статусу ендокринологічних хворих К.П. Зак запровадив метод проточної цитометрії лімфоцитів різного імунологічного фенотипу в поєднанні з ультраструктурним аналізом та визначенням цитокінів, що дозволило отримати унікальні дані щодо порушень з боку окремих ланок імунітету, за розкриття яких йому була присуджена премія О.О. Богомольця. Вперше в Україні К.П. Зак використав визначення автоантитіл до острівців Лангерганса підшлункової залози для вивчення стану імунітету в доклінічний період розвитку цукрового діабету 1 типу.

Після аварії на ЧАЕС, завдяки володінню новітніми методами проточної цитометрії та електронної мікроскопії (у співавторстві з академіком С.В. Комісаренком), були отримані унікальні дані щодо впливу малих доз радіації на імунну систему людини, які знайшли відображення в монографії «Радіація і імунитет чело́века», удостоєної премії ім. В.П. Комісаренка.

Свою багаторічну роботу К.П. Зак узагальнив більш як у 400 наукових публікаціях. Він є автором і співавтором 8 монографій та 8 патентів. Під керівництвом Костянтина Петровича підготовлено 4 доктори та 11 кандидатів наук, він є членом Міжнародного товариства гематологів та Європейської асоціації гематологів. Він нагороджений «Медаллю НАМН України».

Костянтин Петрович – доброзичлива, інтелігентна, надзвичайно працездатна людина. Як авторитетний керівник, він відзначається принциповістю, мудрістю, демократичністю і тактом.

Своє 90-річчя професор Зак К.П. зустрів повний творчих сил, енергії та планів щодо подальших наукових досліджень.

Колектив Інституту та редколегія журналу «Ендокринологія» щиро вітають шановного Костянтина Петровича Зака з ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я, безмежної наснаги, невичерпної енергії, здійснення всіх його творчих планів та довгих років життя.

Павлюк Павло Михайлович

(до 80-річчя від дня народження)

15 вересня 2014 року виповнилося 80 років від дня народження та 50 років науково-практичної діяльності доктора медичних наук, Заслуженого лікаря України Павлюка Павла Михайловича.

Павлюк П.М. народився на Чернігівщині, у відомому селі Крути, був п'ятою дитиною в сім'ї. У дитячому віці став свідком смерті брата і сестри. Відтоді він твердо вирішив стати лікарем і зробив усе для здійснення своєї мрії. Після закінчення служби в Радянській Армії Павло Михайлович вступив до Київського медичного інституту ім. О.О. Богомольця, який закінчив у 1963 році. Одночасно з навчанням в Інституті він 3 роки працював у клініці славнозвісного хірурга М.М. Амосова, де здобув перші неоціненні знання з медицини, які, як він сам вважає, відіграли велику роль у становленні його як лікаря.

В Інституті ендокринології та обміну речовин Павло Михайлович працює з 1965 року. На формування наукового світогляду молодого вченого великий вплив мали його вчителі – перш за все, професори Н.В. Ромашкан, Г.М. Поволоцька, В.М. Славнов, академіки В.П. Комісаренко та А.С. Єфімов.

За час роботи в Інституті Павлюк П.М. опублікував понад 190 наукових праць, захистив кандидатську, а потім докторську дисертацію. Дисертація Павлюка П.М. на здобуття ступеня кандидата медичних наук була присвячена вивченню функції кори надниркових залоз при різних функціональних станах щитоподібної залози. Наукові дослідження з вивчення глюкозного гомеостазу при гіперфункції щитоподібної залози та вивчення механізмів розвитку порушень толерантності до глюкози у хворих на тиреотоксикоз стали підґрунтям його докторської дисертації. Понад 6 років Павлюк П.М. очолював створене ним відділення реабілітації хворих на ендокринопатії.

Сьогодні він займається проблемами діагностики та лікування захворювань щитоподібної залози, надниркових залоз, гіпофіза, підшлункової та статевих залоз, його можна сміливо назвати земським лікарем. Надає практичну допомогу хворим з ендокринопатіями України та міста Києва. У 1996 році – головний ендокринолог міста Києва. З 1976 по 1979 рік працював консультантом-ендокринологом Центрального військового шпиталю в Демократичній республіці Афганістан, нагороджений Почесною грамотою Президента республіки Афганістан.

Загальний стаж роботи Павлюка П.М. 61 рік, він засновник династії лікарів: донька Черняк Лариса Павлівна – лікар-гінеколог, онук Черняк Павло Сергійович – лікар-травматолог.

Павлюка П.М. характеризують працьовитість, витриманість, організаторські здібності, обов'язковість, він фахівець із великої літери, чуйна та доброзичлива людина, впродовж 10 років був головою профспілкового комітету Інституту, користується повагою співробітників Інституту та хворих.

Наукова спільнота України, редколегія журналу та співробітники Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка щиро вітають Павла Михайловича з ювілеєм та зичать йому міцного здоров'я, усіяких гараздів, достатку, здійснення мрій і сподівань, подальших творчих успіхів, миру та злагоди, весни в душі, блакитного і ясного неба у вільній незалежній соборній Україні.